

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/325/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612202782
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Trubanová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6612202782.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava proti odporcovi J. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice, IČO: 42 247 268, zast. advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, AK so sídlom, Stará Bašta 2, Košice, o zaplatenie 627,29 eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec, č. k. 17Ro/62/2012-59, zo dňa 16.10.2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým súd zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 94,92 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša, č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, p o t v r d z u j e .

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol o zastavení konania (I. výrok) a odporcovi náhradu trov konania nepriznal (II. výrok) a zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť, aby v lehote do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia zaplatil vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania (predstavujúcich trovy právneho zastúpenia) vo výške 94,92 Eur (III. výrok), pričom rozhodnutie o trovách konania odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 146 ods. 2, veta prvá zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „O.s.p.“). Navrhovateľovi vrátil časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 30,87 Eur (IV. výrok).

V odôvodnení poukázal na to, že okresný súd na návrh navrhovateľa voči odporcovi vydal platobný rozkaz na zaplatenie 627,29 Eur s prísl., pričom podaním doručeným súdu dňa 15.05.2012 ohlásil vstup do konania na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom a podaním zo dňa 09.07.2012 podal odpor proti platobnému rozkazu, na čo navrhovateľ podaním zo dňa 07.08.2012 vzal svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, a preto súd konanie v danej veci zastavil. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a to za: prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie z 07. 11. 2012, k tomu režijný paušál po 7,63 Eur, spolu potom 94,92 Eur (2 x 39,83 Eur + 2 x 7,63 Eur). Súd pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka zoberal do úvahy tú skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania z dôvodu ochrany práv odporcu a teda súd skúmal to, či úkony, za ktoré žiadal právny zástupca priznať náhradu trov konania, boli vykonané v súvislosti s poskytovaním právnej ochrany odporcovi.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktorým napadol výrok, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vyššie špecifikovanú náhradu trov právneho zastúpenia (III. výrok). Žiadal rozhodnutie v napadnutom výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania nepriznáva. Zároveň si uplatnil trovy v odvolacom konaní celkom vo výške 19,12 Eur.

Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Podľa jeho názoru v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Uviedol, že cieľom OZ právna pomoc spotrebiteľom (ďalej len „zduženie“), je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O.s.p.). Podľa navrhovateľa vedľajší účastník - zduženie musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Samotné zduženie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie, pričom má možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva (viď rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/259/2011). V zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z. bolo úmyslom zákonodarcu umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné.

Navrhovateľ má skúsenosť, že zduženie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade, navyše nadbytočne opakuje viaceré procesné podania (viď rozhodnutie Krajského súdu Košice sp. zn. 6Co/141/2012 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012). Podľa jeho názoru, trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatnenie a bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle ust. § 150 O.s.p.. Zároveň nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje súd základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy neboli účelné vynaložené a neboli v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (viď nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012). Pokiaľ vedľajší účastník argumentuje dôvodnosť priznania trov s poukazom na ust. § 137 O.s.p. a na ustanovenie Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, navrhovateľ uvádza, že zduženie odporcu v konaní nezastupuje a ustanovenie § 137 O.s.p. nemožno aplikovať v danom prípade, nakoľko toto ustanovenie priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci. Považuje právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu v napadnutej časti, v ktorej bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 94,92 Eur (III. výrok) podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal návrh na začatie konania, ktorý došiel okresnému súdu dňa 20.02.2012. Okresný súd vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 17Ro/62/2012-19 dňa 21.02.2012. Uznesením zo dňa 13. 09. 2012, č.k 22Ro/326/2011-60a okresný súd zrušil platobný rozkaz, nakoľko sa ho nepodarilo doručiť odporcovi do vlastných rúk. Vedľajší účastník oznámil vstup do konania podaním zo dňa 09.05.2012, pričom zároveň pripojil aj plnú moc pre advokáta. Vedľajší účastník na strane odporcu zaslal súdu odpor zo dňa 10.07.2012, v ktorom vzniesol námietku premlčania a zároveň uplatnil náhradu trov konania (č.l. 37-40 spisu). Podaním doručeným na súd dňa 13.08.2012 navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a okresný súd napadnutým uznesením čo do výroku o trovách konania v danej veci konanie zastavil z dôvodu, že navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť a rozhodol o trovách konania.

Odvolací súd sa danou vecou zaoberal v rozsahu, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. OZ právna pomoc spotrebiteľom bolo preto oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Z ničoho nevyplýva, že vedľajší účastník, v danom prípade združenie založené na ochranu spotrebiteľov, sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom. Združenie môže v konaní vystupovať samostatne alebo prostredníctvom zástupcu. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť navrhovateľa o účelnosti vynaloženia takýchto trov je v rozpore so zákonnou garanciou na právo zastúpenia. Ak by súd prijal záver navrhovateľa, musel by taktiež položiť otázku, či je nutné, aby vo všetkých sporoch navrhovateľ sa nechal zastupovať advokátom, to znamená, že navrhovateľ je zastúpený po odbornej stránke advokátskou kanceláriou, avšak na druhej strane toto právo pre druhého účastníka popiera s poukazom na to, že zbytočne sa navyšujú trovy konania.

Podľa ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. platí, že ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Citované ustanovenie predstavuje špeciálnu právnu úpravu voči ustanoveniu § 146 ods. 1 O.s.p.. Okresný súd z daného ustanovenia správne vychádzal, teda správne aplikoval príslušnú právnu normu. V danom prípade z procesného hľadiska platí, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania, preto je povinný hradiť trovy konania, a to aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje na úspešnej strane, teda na strane odporcu.

Navrhovateľ žiadal aplikovať ustanovenie § 150 ods. I O.s.p..

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Z hľadiska ustanovenia § 150 O.s.p. za určitých okolností súd nemusí priznať náhradu trov konania úspešnému účastníkovi v prípade, ak sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom ide skôr o výnimočný prípad, kedy súd zohľadňuje celkové okolnosti prípadu, postoj účastníkov k veci v priebehu konania a ich sociálne zázemie. Pokiaľ ide o sociálne zázemie, táto skutočnosť u navrhovateľa zrejme neprichádza do úvahy. Z hľadiska vedľajšieho účastníka nedošlo k žiadnemu pochybeniu vo vzťahu k danému ustanoveniu, ktoré by malo za následok, že existujú také dôvody, pre ktoré by mu súd náhradu trov konania nemohol priznať. Je preto nepochybné, že pokiaľ navrhovateľ žiadal aplikovať pri rozhodovaní o trovách konania ustanovenie § 150 O.s.p., súd mu nemohol vyhovieť, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že navrhovateľ ani neuviedol žiaden relevantný dôvod na aplikáciu tohto ustanovenia. V zmysle ustanovenia § 150 ods. I O.s.p. pod dôvody hodné osobitného zreteľa nemožno podradiť námietky, ktoré vzniesol zástupca navrhovateľa, a to účelnosť vynaložených trov konania, resp. právo vedľajšieho účastníka na zastupovanie.

Z odvolania navrhovateľa vyplýva, akoby chcel vytvoriť nerovné podmienky pre účastníkov v konaní, keď navrhovateľ je právne zastúpený a toto právo vedľajšiemu účastníkovi ako riadnemu účastníkovi upiera. Popiera tak základný princíp „rovnosti zbraní“. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do tzv. spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, kedy sa mu ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu svojich záujmov. Právo spotrebiteľov na vytváranie

týchto združení upravujú príslušné smernice EÚ, napr. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES, Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES, ako aj článok 38 Charty základných práv EÚ.

Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, spotrebiteľského združenia - právnickej osoby, advokátom, deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) zo dňa 22. 12. 2010 vo veci C-279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je ustanovená v článku 47 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní argumentoval s odvolaním sa na rozhodnutia iných odvolacích súdov, odvolací súd k tomu poznamenáva, že táto skutočnosť nie je pre toto rozhodnutie relevantná, pretože tunajší odvolací súd nie je takýmito rozhodnutiami viazaný.

Tiež pokiaľ navrhovateľ poukazoval na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03, odvolací súd uvádza, že daný prípad je potrebné odlišovať od skutkového aj právneho stavu v citovanom náleze, v ktorom Ústavný súd SR neposudzoval, či všeobecný súd správne vyhodnotil účelnosť trov úspešného účastníka konania, ale posudzoval výlučne otázku, či nepriznaním náhrady trov právneho zastúpenia účastníkovi, ktorý disponuje vlastným právnym oddelením, t. j. viacerými pracovníkmi s právnickým vzdelaním, všeobecný súd neporuší základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konania, teda otázku, či všeobecný súd môže úspešnému účastníkovi náhradu trov konania z dôvodov uvedených v zákone nepriznať, a ak tak učiní, či neodníme takémuto účastníkovi práva garantované v čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR.

Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ v odvolaní nenamietal správnosť výpočtu vedľajšiemu účastníkovi priznaných trov konania, odvolací súd sa touto otázkou (výškou priznaných trov konania) nezaoberal.

Na základe týchto dôvodov, preto odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu čo do výroku o uloženej povinnosti navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vyššie špecifikovanú náhradu trov právneho zastúpenia ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a aj keď odporca i vedľajší účastník na strane odporcu boli v odvolacom konaní úspešní, odvolací súd im nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože jednak návrh na rozhodnutie o trovách nepodali a jednak im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.